

Bevisa arbetad tid utan fakturaspecifikationer? Ja, det går

Många byggföretag har sedan 2016 levt i skräck för det så kallade Gripenhus-målet, där Högsta domstolen skickade en sträng påminnelse till branschen om vikten av tydligt fakturaunderlag. Men bara för att pappersarbetet brustit måste det inte vara kört.

Det är en hantverkares mardröm. Arbetet är utfört på löpande räkning men när fakturan ska betalas vägrar kunden: "Så lång tid har inte arbetet tagit. Det har i alla fall inte behövt ta så lång tid."

I konsumententreprenader på löpande räkning är det entreprenören som måste bevisa att den fakturerade tiden är nedlagd och skälig. Det slog Högsta domstolen fast i Gripenhus-målet.

Av de fakturor Gripenhus skickat till konsumenten framgick dock bara det totala antalet arbetade timmar per dag – utan att det stod vad för arbete som gjorts. Det räckte inte, ansåg Högsta domstolen. Gripenhus fick nöja sig med det antal arbetstimmar som konsumenten accepterat.

Sedan dess har många antagit att detaljerade specifikationer – där det framgår vilka moment som utförts och hur lång tid de tagit – är enda sättet att vinna en löpande räkning-tvist mot en konsument.

Men måste det vara kört för ett byggföretag som försummat sina fakturaspecifikationer? Svaret är nej. I ett nyligen avgjort mål i hovrätten, där Foyen företrädde byggföretaget, lyckades det bevisa att det vid en husbyggnation arbetat långt fler timmar än vad konsumenterna medgett, detta trots att dess fakturor hade samma brister som Gripenhus.

Hur det gick till? Två renommmerade experter fick utvärdera husbygget. Den ene gjorde en noggrann kalkyl över hur många timmar som var nödvändigt för att utföra vart och ett av momenten i bygget. Den andre, en erfaren kalkylgranskare, bekräftade att metoden var tydlig och systematisk. Båda framhöll också att husbygget var mer utmanande än en vanlig villa.

Konsumenten åberopade egna sakkunniga men det hjälpte inte. Hovrätten fann att byggföretagets rapport var detaljerad och granskad utan anmärkning, detta i kontrast till konsumentens motutredning som enligt hovrätten hade oförklarade oklarheter och felaktigheter.

Hovrätten landade i att skälig tid för arbetet var tvåtusen timmar mer än konsumenten gått med på. Domen slog fast att byggföretaget inte bara slapp betala konsumenten – som börjat med att stämma företaget på grund av fel i huset – utan i stället fick själv en större fordran på konsumenten.

Byggföretaget vann målet genom att skjuta fokus från vad som stod på fakturapappret till vad som hänt på byggarbetsplatsen. Det gjorde skillnaden mellan förlust och vinst.

Lärdomen är att man förstås helst ska ha detaljerade specifikationer – det sparar pengar, tid och nerver – men om de brister kan man med hjälp av kompetenta experter och annan stödbevisning ändå rädda upp situationen.

Dan Johansson, Advokat på Foyen Advokatfirma

dan.johansson@foyen.se

Som medlem i SBR har du tillgång till 15 minuters fri rådgivning hos Foyen Advokatfirma.

Rådgivningen når du på 08-506 184 00.